

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Σεπτεμβρίου 2007

σχετικά με μία διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ

(Υπόθεση COMP/E-2/39.141 — Fiat)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 4274]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2007/841/ΕΚ)

- (1) Η παρούσα απόφαση που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης ⁽¹⁾, απευθύνεται στη Fiat Auto SpA (εφεξής «Fiat») και αφορά τη χορήγηση τεχνικών πληροφοριών για την επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων με τα σήματα Fiat, Alfa Romeo και Lancia.
- (2) Οι τεχνικές πληροφορίες συνίστανται σε στοιχεία, διαδικασίες και οδηγίες που είναι απαραίτητες για τον έλεγχο, επισκευή και αντικατάσταση ελαττωματικών/σπασμένων/χρησιμοποιηθέντων μερών ενός αυτοκινήτου ή την επιδιόρθωση βλαβών σε οποιοδήποτε από τα συστήματα του αυτοκινήτου. Αυτές περιλαμβάνουν επτά κύριες κατηγορίες:
- βασικές παραμέτρους (φάκελο όλων των τιμών αναφοράς και των εντολών ρύθμισης των μετρήσιμων τιμών που αφορούν το όχημα, όπως ροπή στρέψης, μετρήσεις του διάκενου φρένων, υδραυλικές και πιέσεις ελαστικών),
 - διαγράμματα και περιγραφές των σταδίων επισκευής και συντήρησης (βιβλιάρια συντήρησης, τεχνικά έγγραφα, όπως προγράμματα εργασίας, περιγραφές εργαλείων που χρησιμοποιούνται για μια δεδομένη επισκευή και διαγράμματα, όπως σχηματικές παραστάσεις των καλωδιώσεων ή των υδραυλικών συστημάτων),
 - δοκιμή και διάγνωση (συμπεριλαμβανομένων των διαγνωστικών κωδικών βλάβης/εντοπισμού βλαβών, λογισμικό και άλλες απαιτούμενες πληροφορίες για τη διάγνωση βλαβών στα οχήματα· οι περισσότερες από αυτές τις πληροφορίες (αλλά όχι όλες), περιέχονται σε εξειδικευμένα ηλεκτρονικά εργαλεία,
 - κωδικοί, λογισμικό και άλλες πληροφορίες που απαιτούνται για τον επαναγραμματισμό, την επανέναξη των μονάδων ηλεκτρονικού ελέγχου («ECU») που είναι τοποθετημένες σε ένα αυτοκίνητο όχημα. Αυτή η κατηγορία συνδέεται με την προηγούμενη, κατά το ότι συχνά τα ίδια ηλεκτρονικά εργαλεία χρησιμοποιούνται για τη διάγνωση της βλάβης, και έπειτα επιφέρουν τις απαραίτητες διορθώσεις μέσω των ECUs προς αντιμετώπιση αυτής,
 - πληροφορίες ανταλλακτικών συμπεριλαμβανομένων καταλόγων ανταλλακτικών με κωδικούς και περιγραφές, και μεθόδους αναγνώρισης χαρακτηριστικών οχήματος (δηλαδή, στοιχεία σχετικά με ένα συγκεκριμένο όχημα τα οποία επιτρέπουν σε ένα τεχνίτη να αναγνωρίσει τους ατομικούς κωδικούς για τα μέρη που τοποθετούνται κατά τη συναρμολόγηση του οχήματος, και να αναγνωρίσει τους αντίστοιχους κωδικούς για συμβατά ανταλλακτικά με εκείνα του κατασκευαστή για εκείνο το συγκεκριμένο όχημα),
 - ειδικές πληροφορίες (ειδοποιήσεις ανάκλησης και ανακοίνωση συχνών βλαβών),
 - υλικό επαγγελματικής κατάρτισης.
- (3) Το Δεκέμβριο 2006, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία και απηύθυνε μια προκαταρκτική αξιολόγηση στη Fiat, η οποία περιείχε την προκαταρκτική άποψη ότι οι συμφωνίες της Fiat με τους εταίρους της για υπηρεσίες μετά την πώληση ήγειρε ανησυχίες όσον αφορά το συμβιβασμό τους με το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.
- (4) Στην προκαταρκτική αξιολόγηση της Επιτροπής, η Fiat φαίνεται ότι δεν παρέχει ορισμένες κατηγορίες τεχνικών πληροφοριών επισκευής, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1400/2002 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2002, για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες/συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας ⁽²⁾. Επιπλέον, όταν ξεκίνησε η έρευνα της Επιτροπής, η Fiat δεν είχε ακόμη θέσει σε λειτουργία ένα αποτελεσματικό σύστημα το οποίο να παρέχει στους ανεξάρτητους επισκευαστές πρόσβαση στις τεχνικές επισκευαστικές πληροφορίες χωρίς αυτό να συνδέεται με τις αγορές τους. Παρόλο που η Fiat κατά τη διάρκεια της έρευνας της Επιτροπής βελτίωσε τη δυνατότητα πρόσβασης στις τεχνικές της πληροφορίες, ιδίως με τη δημιουργία τον Ιούνιο του 2005, δικτυακού τόπου σχεδιασμένου για το σκοπό αυτό («δικτυακός τόπος ΠΠ»), οι πληροφορίες που παρέχονταν στους ανεξάρτητους επισκευαστές φάνηκαν να είναι ακόμα ελλιπείς.

⁽¹⁾ ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 411/2004 (ΕΕ L 68 της 6.3.2004, σ. 1).

⁽²⁾ ΕΕ L 203 της 1.8.2002, σ. 30.

- (5) Από την προκαταρκτική αξιολόγηση προέκυψε ότι οι σχετικές αγορές που επηρεάζονται από την εν λόγω πρακτική ήταν η αγορά για την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης επιβατικών αυτοκινήτων και η αγορά για την παροχή τεχνικών πληροφοριών στους επισκευαστές. Τα εξουσιοδοτημένα δίκτυα της Fiat είχαν πολύ υψηλά μερίδια αγοράς στην πρώτη από αυτές τις αγορές, ενώ στη δεύτερη η Fiat ήταν ο μόνος προμηθευτής που ήταν σε θέση να προσφέρει όλες τις τεχνικές πληροφορίες που χρειάζονται οι επισκευαστές για τα οχήματά της.
- (6) Οι συμφωνίες παροχής υπηρεσιών και διανομής ανταλλακτικών της Fiat απαιτούν στην ουσία από τα μέλη των εξουσιοδοτημένων δικτύων της να παρέχουν όλο το φάσμα των υπηρεσιών για το εμπορικό σήμα υπηρεσιών επισκευής και να δρουν ως ανεξάρτητοι χονδρέμποροι ανταλλακτικών. Ένα στοιχείο που προκαλεί ανησυχία στην Επιτροπή είναι ότι οι πιθανές επιπτώσεις από τέτοιες συμφωνίες θα μπορούσαν να επιταχύνουν από τη μη παροχή στους ανεξάρτητους επισκευαστές από μέρους της Fiat της κατάλληλης πρόσβασης στις τεχνικές πληροφορίες αποκλείοντας, κατά συνέπεια, επιχειρήσεις που θα επιθυμούσαν και είναι σε θέση να προσφέρουν υπηρεσίες επισκευής μέσω ενός διαφορετικού επιχειρηματικού μοντέλου.
- (7) Το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής ήταν ότι οι συμφωνίες της Fiat για παροχή τεχνικών πληροφοριών σε ανεξάρτητους επισκευαστές δεν ανταποκρίνονταν στις ανάγκες των τελευταίων, τόσο όσον αφορά την έκταση των διαθέσιμων πληροφοριών όσο και τη δυνατότητα πρόσβασής τους, και ότι μία τέτοια πρακτική, σε συνδυασμό με παρόμοιες πρακτικές από άλλους κατασκευαστές αυτοκινήτων, θα μπορούσε να συμβάλει στην επιδείνωση της θέσης των ανεξάρτητων επισκευαστών στην αγορά. Εναλλακτικά, τούτο θα μπορούσε να έχει προξενήσει σημαντική καταναλωτική ζημία όσον αφορά μία σημαντική μείωση στην επιλογή των ανταλλακτικών, υψηλότερες τιμές για υπηρεσίες επισκευής, μείωση στην επιλογή των συνεργείων, δυνάμει ζητήματα ασφαλείας και έλλειψη πρόσβασης σε καινοτόμα συνεργεία.
- (8) Επιπλέον, λόγω της φαινομενικής μη παροχής από τη Fiat κατάλληλης πρόσβασης στις τεχνικές πληροφορίες στους ανεξάρτητους επισκευαστές, οι συμφωνίες με τους εταιρους της για την εξυπηρέτηση μετά την πώληση ενδέχεται να μην μπορούν να τύχουν της απαλλαγής που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού, η απαλλαγή δεν εφαρμόζεται εάν ο προμηθευτής αυτοκινήτων αρνείται να παράσχει σε ανεξάρτητες επιχειρήσεις πρόσβαση σε τεχνικές πληροφορίες, το διαγνωστικό και λοιπό εξοπλισμό, εργαλεία, συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου λογισμικού, ή την κατάρτιση που απαιτείται για την επισκευή και συντήρηση των αυτοκινήτων οχημάτων. Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 26 του κανονισμού, οι όροι πρόσβασης πρέπει να μην εισάγουν διακρίσεις μεταξύ εξουσιοδοτημένων και ανεξάρτητων φορέων.
- (9) Τέλος, η Επιτροπή διαμόρφωσε την προκαταρκτική άποψη ότι λόγω της έλλειψης πρόσβασης στις τεχνικές πληροφορίες επισκευών, οι συμφωνίες μεταξύ της Fiat και των εξουσιοδοτημένων επισκευαστών της δεν φαίνεται να μπορούν να επωφεληθούν από τη διάταξη του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης.
- (10) Στις 22 Ιανουαρίου 2007, η Fiat πρότεινε δεσμεύσεις στην Επιτροπή για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που διαπίστωσε η τελευταία στην προκαταρκτική εκτίμησή της.
- (11) Σύμφωνα με αυτές τις δεσμεύσεις, η έκταση των παρεχόμενων πληροφοριών διέπεται από την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ ανεξάρτητων και εξουσιοδοτημένων επισκευαστών. Στα πλαίσια αυτά, η Fiat θα θέτει στη διάθεση των ανεξάρτητων επισκευαστών όλες τις τεχνικές πληροφορίες, εργαλεία, εξοπλισμό, λογισμικό και κατάρτιση που απαιτούνται για την επισκευή και τη συντήρηση των αυτοκινήτων της και που παρέχονται σε εξουσιοδοτημένους επισκευαστές ή/και ανεξάρτητους εισαγωγείς σε οιοδήποτε κράτος μέλος της ΕΕ από τη Fiat ή εξ' ονόματός της.
- (12) Οι δεσμεύσεις διευκρινίζουν ότι «οι τεχνικές πληροφορίες» κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002, περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που παρέχονται σε εξουσιοδοτημένους επισκευαστές για την επισκευή ή τη συντήρηση των αυτοκινήτων οχημάτων Fiat, Alfa Romeo και Lancia. Στα επιμέρους παραδείγματα περιλαμβάνονται το λογισμικό, οι κωδικοί βλάβης και άλλες παράμετροι, μαζί με την επικαιροποίησή τους, που απαιτούνται για τις εργασίες στις μονάδες ηλεκτρονικού ελέγχου για την εγκατάσταση ή την επισκευή εξαρτημάτων που συνιστά η Fiat, μέθοδοι ταυτοποίησης οχημάτων, κατάλογοι ανταλλακτικών, λύσεις εργασίας που προκύπτουν από πρακτική εμπειρία και έχουν σχέση με προβλήματα που παρουσιάζει συνήθως ένα συγκεκριμένο μοντέλο ή παρτίδα, οι ανακοινώσεις ανάκλησης, καθώς και άλλες ανακοινώσεις που προσδιορίζουν τις επισκευές που πρέπει να πραγματοποιηθούν χωρίς επιβάρυνση εντός του εξουσιοδοτημένου δικτύου επισκευαστών.
- (13) Η πρόσβαση στα εργαλεία περιλαμβάνει την πρόσβαση σε ηλεκτρονικό διαγνωστικό και λοιπό εξοπλισμό, μαζί με το σχετικό λογισμικό, περιλαμβανομένων των περιοδικών επικαιροποιήσεων και της παροχής υπηρεσιών ή εξυπηρέτησης μετά την πώληση για τα εργαλεία αυτά.
- (14) Οι δεσμεύσεις θα δεσμεύουν τη Fiat και τις συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις, αλλά δεν θα είναι άμεσα δεσμευτικές για τους ανεξάρτητους εισαγωγείς των οχημάτων Fiat. Κατά συνέπεια, η Fiat συμφώνησε ότι σε εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία η ίδια διανέμει τα οχήματα Fiat, Alfa Romeo και Lancia μέσω ανεξάρτητων εισαγωγέων, θα καταβάλει τις καλύτερες δυνατές προσπάθειες για να υποχρεώσει συμβατικές αυτές τις επιχειρήσεις να θέσουν στη διάθεσή της οποιαδήποτε τεχνική πληροφορία ή γλωσσική απόδοση αυτής της πληροφορίας που οι εν λόγω εισαγωγείς έχουν χορηγήσει στους εξουσιοδοτημένους επισκευαστές στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. Η Fiat δεσμεύθηκε να εμφανίσει αυτές τις τεχνικές πληροφορίες ή γλωσσικές εκδοχές στο δικτυακό της τόπο ΠΠ χωρίς καθυστέρηση.

- (15) Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 26 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002, η Fiat δεν είναι υποχρεωμένη να παρέχει σε ανεξάρτητους επισκευαστές τεχνικές πληροφορίες που θα επέτρεπαν σε έναν τρίτο να παρακάμψει ή να εξουδετερώσει αντικλεπτικές συσκευές εγκατεστημένες σε αυτοκίνητο όχημα ή/και να αναβαθμολογήσει ⁽¹⁾ τις ηλεκτρονικές διατάξεις του ή να παρέμβει στις συσκευές που περιορίζουν την ταχύτητα σε άλλες παραμέτρους που αφορούν τις επιδόσεις του οχήματος. Όπως και με κάθε εξαίρεση στα πλαίσια της νομοθεσίας ΕΕ, στην αιτιολογική σκέψη 26 πρέπει να δοθεί συστατική ερμηνεία. Οι δεσμεύσεις επισημαίνουν ότι εάν η Fiat επικαλεστεί αυτή την εξαίρεση για να αιτιολογήσει την άρνηση παροχής οποιασδήποτε τεχνικής πληροφορίας σε ανεξάρτητους επισκευαστές, έχει δεσμευτεί να διασφαλίσει ότι οι πληροφορίες στις οποίες αρνείται την πρόσβαση περιορίζονται στις αναγκαίες για την προστασία που προβλέπεται στην αιτιολογική σκέψη 26, και ότι η έλλειψη των εν λόγω πληροφοριών δεν εμποδίζει τους ανεξάρτητους επισκευαστές να εκτελούν εργασίες εκτός αυτών που αναγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 26, στις οποίες περιλαμβάνονται εργασίες σε εξαρτήματα, όπως οι σχετικές με τη ρύθμιση του κινητήρα σε μονάδες ηλεκτρονικού ελέγχου, τους αερόσακους, τους προεντατήρες ζωνών ασφαλείας ή τα στοιχεία κεντρικού κλειδώματος.
- (16) Το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1400/2002 προβλέπει ότι η πρόσβαση των ανεξάρτητων επισκευαστών στις εθνικές πληροφορίες πρέπει να παρέχεται με τρόπο ανάλογο προς τις ανάγκες τους. Αυτό συνεπάγεται τη χωριστή χρέωση των πληροφοριών και τον καθορισμό των τιμών λαμβανόμενου υπόψη του βαθμού στον οποίο οι ανεξάρτητοι επισκευαστές χρησιμοποιούν τις πληροφορίες.
- (17) Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι δεσμεύσεις διευκρινίζουν ότι η Fiat θα περιλάβει στο δικτυακό της τόπο ΤΠ όλες τις τεχνικές πληροφορίες που αφορούν τα μοντέλα που κυκλοφόρησαν μετά το 1996 και θα διασφαλίσει ότι όλες οι επικαιροποιημένες τεχνικές πληροφορίες θα βρίσκονται ανά πάσα στιγμή στο δικτυακό τόπο ΤΠ ή στο δικτυακό τόπο που θα το διαδεχθεί. Επιπλέον, Η Fiat θα μεριμνά σε διαρκή βάση ώστε ο δικτυακός τόπος να εντοπίζεται εύκολα και να εξασφαλίζει την ίδια αποτελεσματικότητα με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την παροχή τεχνικών πληροφοριών στα μέλη των εξουσιοδοτημένων δικτύων της. Όταν η Fiat ή άλλη επιχείρηση που ενεργεί εξ ονόματός της θέσει στη διάθεση των εξουσιοδοτημένων επισκευαστών τεχνική πληροφορία σε συγκεκριμένη γλώσσα της ΕΕ, η Fiat θα διασφαλίζει ότι η γλωσσική αυτή απόδοση της πληροφορίας θα καταχωρίζεται χωρίς καθυστέρηση στο δικτυακό τόπο ΤΠ.
- (18) Οι τρεις ακόλουθες κατηγορίες τεχνικών πληροφοριών δεν έχουν καταχωριστεί ακόμη στο δικτυακό τόπο ΤΠ, αλλά η Fiat έχει δεσμευτεί να τις καταχωρίσει εντός της 31ης Δεκεμβρίου 2007:
- μεταφράσεις τεχνικών πληροφοριών, που δεν είναι στην κατοχή της Fiat, σε τοπικές γλώσσες, αλλά τις οποίες οφείλουν να παρέχουν οι ανεξάρτητοι εισαγωγείς στα σχετικά κράτη μέλη,
 - ειδοποιήσεις που αναφέρονται σε επισκευές που πρέπει να πραγματοποιηθούν χωρίς επιβάρυνση στα πλαίσια του εξουσιοδοτημένου δικτύου επισκευών, και
 - αναφορά των κέντρων διατησίας που αναφέρονται στο σημείο 21 κατωτέρω.
- (19) Στις δεσμεύσεις διευκρινίζεται ότι η διαμόρφωση των τελών πρόσβασης στο δικτυακό τόπο από την Fiat βασίζεται στο κόστος της ετήσιας συνδρομής για την ολοκληρωμένη δέσμη των CD-ROM που παρέχει στους εξουσιοδοτημένους επισκευαστές, και συγκεκριμένα 3 356 ευρώ, συν 65 ευρώ για τον κατάλογο των ανταλλακτικών και ένα πρόσθετο μηνιαίο τέλος συνδρομής 134 ευρώ για τις επικαιροποιήσεις. Ωστόσο, για να συμμορφωθεί με την απαίτηση αναλογικότητας που προβλέπεται στον κανονισμό, η Fiat συμφωνεί να παράσχει τη δυνατότητα μιας αναλογικής κατανομής με μηνιαίο, ημερήσιο και ωριαίο πλαίσιο και σε τιμή που θα ανέρχεται σε 3 ευρώ ωριαίως, 22 ευρώ ημερησίως και 350 ευρώ μηνιαίως. Η Fiat συμφωνεί να διατηρήσει την κλίμακα αυτή των τελών πρόσβασης και να μην αυξήσει τα επίπεδα των τελών άνω του μέσου ποσοστού πληθωρισμού στην ΕΕ, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος των δεσμεύσεων.
- (20) Οι δεσμεύσεις της Fiat παρέχονται με την επιφύλαξη οιασδήποτε ισχύουσας ή μελλοντικής διάταξης του κοινοτικού ή του εθνικού δικαίου, η οποία ενδέχεται να διευρύνει το φάσμα των τεχνικών πληροφοριών που υποχρεούνται να παράσχει η Fiat σε ανεξάρτητους φορείς ή/και να καθιερώσει ευνοϊκότερους όρους παροχής των εν λόγω πληροφοριών.
- (21) Εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα από ανεξάρτητο επισκευαστή ή ένωση επισκευαστών, η Fiat έχει δεσμευτεί να αποδεχθεί μηχανισμό διατησίας για την επίλυση των διαφορών σχετικά με την παροχή τεχνικών πληροφοριών. Η εν λόγω διατησία θα λάβει χώρα στο κράτος μέλος όπου ο αιτών έχει την καταστατική του έδρα στα πλαίσια των κανόνων ενός αναγνωρισμένου τοπικού κέντρου διατησίας. Η διατησία δεν θίγει οιοδήποτε δικαίωμα υποβολής αίτησης μέσω του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου.
- (22) Στην απόφαση διαπιστώνεται ότι, ενόψει αυτών των δεσμεύσεων, δεν υφίστανται πλέον λόγοι για ανάληψη δράσης από την Επιτροπή. Οι δεσμεύσεις θα είναι δεσμευτικές έως τις 31 Μαΐου 2010.
- (23) Η συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων εξέδωσε θετική γνώμη, στις 9 Ιουλίου 2007.

(¹) Δηλαδή να τροποποιήσει τις αρχικές ρυθμίσεις της μονάδας ηλεκτρονικού ελέγχου, κατά τρόπο διαφορετικό από αυτόν που συνιστά η Fiat.